

ὦ Ἕλληνες! πᾶσα ἡχὴ ἤγει εἰς τὰς ψυχὰς σας
 Καὶ διαβαίνει πύρινον ἄρμα τὰ ἄσματα σας,
 Ἄσματα νέας ἐποχῆς καὶ ἀναγεννηθέντα
 Εἰς αἵματα μαρτυρικά καὶ μῆρα βαπτισθέντα,
 Ἄσματα πάλιν ψάλλοντα τὰς νίκας τὰς λαμπράς.

Καὶ τοῦ πυρίνου ἄρματος ἀκούεται ὁ κρότος·
 Ὁ δὲ Θησεὺς ὁ κατοικῶν τοῦ μνήματος τὸ σκότος,
 Ὁ πρῶτος εἰς τὴν Ἀττικὴν χάρισας τὰς Ἀθήνας,
 Αἰσθάνετ' εἰς τὸν τάφον τοῦ τὰς ζωηρὰς ἀκτῖνας
 Ἀκούει καὶ ἐγείρεται σκιρτῶν ὑπὸ χαρᾶς.

Ναί! ὁ Θησεύς, ὅστις ἀφοῦ ἐκ φοβερῶν τεράτων
 Ἔσωσε τὴν πατρίδα του τὸ ξίφος του προτάττων
 Ποθεῖ νὰ καταβάλλῃτε τὸ δυσπραγίας τέρας·
 Κι' ὁ Ἡρακλῆς τὸ ῥόπαλον, τοῦ λέοντος τὸ δέρας
 Σᾶς χορηγεῖ, τὸ μέγα σας τὸ ἔργον βοηθῶν.

Κι' ἡ Μοῦσα εἰς τὰ πέρατα αὐτὰ τῆς ὕψηλίου
 Διὰ νὰ ψάλλῃ τὴν ᾠὴν τοῦ νέου σου Μαΐου,
 Ἑλλάς! θερμαίνει τὴν ἐμὴν ἀσημοτάτην λύραν,
 Φέρει εἰς φῶς τῶν στίχων μου τὴν ταπεινὴν κινύραν
 Καὶ ψάλλει Σὲ τὴν πάροχον τοσοῦτων ἀγαθῶν.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΜΠΟΡΩΝ ΠΡΟ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ.

Πολλοὶ Θεσμοί, πρὸ ἐλίγων ἔτι ἐτῶν ἐν
 χρήσει ἐν Τουρκίᾳ, κατηργήθησαν χάρις εἰς
 τὰς γενομένας ἐν τῇ χώρᾳ προόδους· ἀλλ'
 ἡ ἱστορία ὀφείλει νὰ μνημονεύσῃ αὐτῶν,
 διότι ἀποδεικνύουσι τὸ πνεῦμα τῆς ἐπο-
 χῆς.

Διὰ ταῦτα παραθέτομεν κανονισμὸν τῶν
 ἐν Σμύρνῃ Ἑλλήνων ἐμπόρων, ἐκδοθέντα
 τῷ 1806 (τύποις τοῦ Πατριαρχείου)· τὸ δ'
 ἔγγραφον τοῦτο εἶναι πλείστου λόγου ἄξιον
 καὶ ὡς μνημεῖον τῆς γραφομένης γλώσσης.
 Ἐν αὐτῷ ἀπαντῶσι πολλάι ξέναι λέξεις,
 οἷον κουμέρκι (τελωνεῖον), σορτίδα (ἐξα-
 γωγή), ἰντράδα (εἰσαγωγή), βερεσέδια (χρε-

ῶσται), ῥέφι γιουμπροῦκι (τελωνεῖον κατα-
 ναλώσιως ἐσωτερικῆς), τζαρσί (ἄγορά),
 τράττα (συνάλλαγμα), ῥιμέσσα (ἐμβασμα),
 ἀμανέτι (χρηματοδέμα), σενσαρία (μεσι-
 τεία), ἄγγιον (ἐπικαταλλαγή), σεκουέστρε
 (κατάσχεσις), σεκουεστράντες (ὁ ἐνεργῶν
 τὴν κατάσχεσιν), μαγαζινάγιον (δικαίωμα
 ἀποθήκης), δρίτον (δικαίωμα), κτλ. Αἱ ξέ-
 ναι αὗται λέξεις πρὸ ἐλίγων μόλις ἐτῶν ἤρ-
 χισαν ἐξοβελιζόμεναι ἐκ τῶν βιβλίων τῶν
 Ἑλλήνων ἐμπόρων.

Συγχρόνως νομίζομεν καλὸν ν' ἀναφέρω-
 μεν ὀλίγα καὶ περὶ τοῦ ἐμπορικοῦ συστή-
 ματος.

Πολλοὶ ἔμποροι, καὶ ἄλλοι εὐποροι, πρὸς
 ἀποφυγὴν τῶν κακώσεων, αἷς ὑφίσταντο,
 καὶ ὅπως ἀποκτήσωσι προνόμιά τινα ἐν τῷ

ἐμπορίᾳ, κατετάσσοντο εἰς τοὺς λεγομένους *μπαρατλήδες*, τοῦτέστι τοὺς προνομιούχους, διαρρυθμένους εἰς δύο τάξεις. Οἱ τῆς πρώτης τάξεως ἐτέλουν ἅπαξ 5000 γρόσια (πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἰσοδυνάμουν πρὸς 150—200 ὀθωμανικὰς λίρας), οἱ δὲ τῆς δευτέρας τὰ ἡμίση καὶ ἐτησίως ἀπέτιον τῷ Σεῖχ-ούλ ἰσλάμ, παρ' οὗ ἐξερτῶντο, φόρον τινὰ ἐξ 125—250 γροσίων. Οἱ *μπαρατλήδες* δὲν ἐτέλουν ἄλλον φόρον, ὑπῆγοντο δὲ εἰς τὴν δικαιοδοσίαν *δεπουτάτου* (ἐπιτρόπου), ὅστις ἔλυε τὰς μεταξὺ των διαφορὰς, τῆς τοπικῆς ἀρχῆς μηδὲν ἑπεμβαινούσης, ἐκτὸς εἰς τὰς διαφορὰς τῶν τῆς δευτέρας τάξεως *μπαρατλήδων*. Ἐδύνατο δὲ νὰ γίνῃ ἔφεσις εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Τὸ σύστημα τῶν *Μπαρατλήδων* καθιερώθη ὁλοσχερῶς μετὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ Συνταγματικοῦ Χάρτου ἐπὶ Σουλτάνου Ἀπτούλ Μετζήτ, ὅτε ἀνεκλήρύχθη ἡ ἰσοπολιτεία ὅλων τῶν ὑπηκόων τοῦ ὀθωμανικοῦ κράτους.

Ὁ *δεπουτάτος* εἶχε γραφεῖον καὶ συνενοεῖτο πρὸς τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει προϊστάμενόν του ἐν πάσῃ σπουδαίᾳ περιπτώσει· ἀνεγνωρίζετο δὲ ὑπὸ τῆς ἐπιτοπίου ἀρχῆς καὶ εἶχε πᾶσαν ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν *μπαρατλήδων*.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει οἱ διερμηνεῖς τῶν πρεσβειῶν ἐλαμβάνοντο συνήθως ἐκ τῶν *μπαρατλήδων*, ὡς καὶ ἐν ταῖς παραλίαις πόλεσιν οἱ διερμηνεῖς τῶν προξενείων.

Τὸ *μπερταέτι* ἦν δικαίωμα ὅπερ ὤφειλε νὰ πληρῶνῃ ἡ πραγματεία εἰς τὸ σύστημα τῶν ἐμπόρων. Σώζεται δ' εἰσέτι τὸ χάνιον, ἐν ᾧ ὑπῆρχε τὸ γραφεῖον τοῦ ἐλεγκτοῦ τῶν ἐμπορευμάτων καὶ ὅπερ καλεῖται ἄχρι τοῦδε *Μπερταέτ χάν*. Κεῖται εἰς τὴν κεντρικωτέραν ἀγορὰν, εἰς τὰ λεγόμενα Γουναράδικα.

Ἴδού τὸ ἐγγράφον τοῦτο, ἐξ οὗ καταφαίνεται, πρὸς τοῖς ἄλλοις, πόσον οἱ αἰμνηστοὶ προπάτορές μας ἐκῆδοντο τῆς ἐθνικῆς ὑπολήψεως καὶ τῶν ἐθνικῶν καταστημάτων.

Ἄρθρον Κεφαλαιώδη τοῦ ἐν Σμύρνῃ συστήματος τῶν Ῥωμαίων πραγματεῶν μὲ κοινὴν συνέλευσιν γενομένην, ἵνα χρησιμεύωσιν ὡς κανόνες εἰς τὴν παρ' αὐτῶν ἐνεργουμένην εὐρωπαϊκὴν πραγματείαν.

~~~~~

Α'. Ὅτι πρᾶγμα ἤθελε κρατηθῇ εἰς τὸ κουμέρκι, καὶ πληρωθῇ παρὰ τιμὴν, τοῦτο ἀνήκει εἰς λογαριασμὸν οὐτινος ἀπαρθενεῖ· καὶ διὰ τόσα αὐτὸς νὰ κρεδιτάρεται, ὅσα θέλει πληρωθῇ τὸ πρᾶγμα.

Β'. Ἡ σύναξις βερεσσέδων τοῦ τζαρσιού, ὅπου γίνεται ἀπὸ ὀλίγα τὴν κάθε φορὰν, νὰ ἀπερναῖται εἰς κρέδιτον τοῦ κορρέντε κάθε κορρισπονδέντε, εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνὸς μὲ ἐν κονδύλιον.

Γ'. Εἰς τὰς τράτας καὶ ριμέσσας ὅπου μᾶς ἔρχονται διὰ λογαριασμὸν φίλων, ἐπειδὴ καίποτε φυλάττομεν ἄτπρα, ποτὲ δὲ προδανειζόμεθα εἰς ἀπάντησιν τῆς πληρωμῆς, κρίνεται δίκαιον, οἱ φίλοι νὰ δεμπιτάρωνται πρὸ ὀκτὼ ἡμερῶν τῆς πτώσεως τῶν τράτων, καὶ νὰ κρεδιτάρωνται μετὰ τρεῖς ἡμέρας τῆς πτώσεως τῶν ριμέσσων των.

Δ'. Τὰ στελλόμενα ἀμανέτια εἰς γρόπους, καὶ ἄλλα εἶδη πραγματειῶν διὰ ξηρὰς καὶ θαλάσσης διὰ κάθε μέρος, ἐπειδὴ καὶ δὲν ἐσυνηθίσθη νὰ λαμβάνη ἀπόδειξιν ὁ στέλλων, κάθε κίνδυνος, ὅπου ἤθελεν ἀκολουθήσει, ἐννοεῖται εἰς βάρος οὐτινος ἀκαρτερεῖ· χρεωστὲι ὁμῶς ὁ στέλλων, νὰ δίδῃ ἀμέσως εἰδήσιν πρὸς τοὺς κυρίους *Δεπουτάτους*, νὰ λαμβάνη ἀπόδειξιν εἰς κάθε ἐναντίον.

Ε'. Ὅταν τις συστηματικὸς ἔχῃ νὰ λαμβάνη παρὰ τινος μὴ συστηματικοῦ δι' ὁμολογίας ἢ τεμεσουτίου (ἀπὸ δάνεια ἢ ἀπὸ πρᾶγμα) καὶ ὁ χρεώστης δυστροπῶν ἢ ἀρνούμενος δὲν θέλῃ νὰ πληρώσῃ, οἱ *Δεπουτάτοι* μας ἀφοῦ ἐξετάσουν τὰ λίμπρα τοῦ συστηματικοῦ, καὶ ἰδοῦν ἀληθῆ τὰ λεγόμενά του, τότε νὰ ᾔναι εἰς χρέος νὰ συμπα-

ραλαμβάνουν καὶ τινὰς ἐκ τοῦ συστήματος, νὰ ὑπάγουν νὰ μαρτυροῦν ὅτι εἶναι τῷ ὄντι χρέος τοῦ ἀρνούμενου κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ μπερατίου μας.

ΣΤ'. Ἐννοοῦμεν νόμιμον καὶ πρακτέον τὸ σεκουέστρον, κατὰ τοὺς εὐρωπαϊκοὺς νόμους.

α. Ὁ Σεκουεστράντης πρέπει νὰ ᾔηται ἀποδεδειγμένος τοῦ ἰδίου του λογαριασμοῦ, ἢ διὰ χειρογράφου ὁμολογίας, ἢ διὰ λόγου καὶ αὐτοῦ ἀποδεδειγμένου, ἢ σεντέντζας καὶ ἀποφάσεως.

β. Ὅστις σεκουεστράρει μίαν ποσότητα, πρέπει νὰ δώσῃ ἐγγυητὴν δι' αὐτήν, καὶ διὰ τὰ ἐξόδα, τόκους καὶ ζημίας, καὶ ἂν δὲν ἔχῃ ἐγγυητὴν, νὰ δεποζιτάρῃ τὴν ἴσην ποσότητα.

γ. Διὰ νὰ μὴν ᾔηται ὑποκείμενον τὸ σεκουέστρον εἰς κίνδυνον, ἡμπορεῖ ὁ σεκουεστράντης νὰ ζητήσῃ ἐγγύησιν ἀπὸ τὸν βαστῶντα αὐτὸ, εἰς διάστημα ἡμερῶν ἑννεήκοντα ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ ἄττου τοῦ σεκουέστρου (ἐννοουμένου ὅτι εἰς αὐτὸ τὸ ἀναμεταξὺ ρίσκιον καὶ κίνδυνος δὲν καθυποχρεώνει τὸν σεκουεστράντη) καὶ εἰς ἔλλειψιν ἐγγυήσεως νὰ τὰ σηκῶνῃ δεπόζιτον εἰς τὰς χεῖρας δεπουτάτων.

δ. Κάθε πραγματευτὴς ὁποῦ ἀρνηθῇ ὅτι βαστᾷ ἄσπρα τοῦ σεκουεστράτου ἥτοι χρεώστου, ἐὰν μετὰ ταῦτα ἀποδειχθῇ, ὅτι εἰς ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἐβαστοῦσε, καὶ δὲν τὰ ἐμαρτύρησεν, ὁ τοιοῦτος ὡς ψεύστης νὰ πληρώνῃ ὅχι μόνον τὸ κεφάλαιον, ἀλλὰ καὶ τόκους καὶ ἐξόδα ὁποῦ ἀνήκουν πρὸς τὸν ζητήσαντα τὸ σεκουέστρον.

Ζ'. Ἡ ταρίφα τῶν ἐξόδων νὰ ᾔηται κοινὴ δι' ὅλους κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον πρὸς ἀποφυγὴν τῶν παραπονεμάτων ἀπὸ τοὺς φίλους μας.

Τὸ κουμέρκι ἐπάνω εἰς τὴν ταρίφαν, καὶ περὶ πλεόν προσθήκη, λόγῳ Δρίτον κουμερκίου, τὸ ἐν τρίτον τοῦ κουμερκίου, εἰσέτι τὸ ἄγγιον μονέδας, μετὰ τὰ συνηθισμένα δρίτα τῶν Ἑβραίων, τόσον εἰς τὰς πραγματείας σορτίδος καθὼς καὶ εἰς τὰς τῆς ἰντράδος· στελλόμεναι ὁμῶς εἰς ἄλλο μέρος

μετὰ δεσχερὲ, νὰ ᾔηται ἐλεύθεραι ἀπὸ ρέφι γιουμπρούκι· καὶ ὅταν μᾶς ἔρχονται πραγματεῖαι ἀπὸ ἄλλα μέρη μετὰ δεσχερὲ κουμερκίου, νὰ πληρώνουν εἴκοσι τὰ 100 ἐπάνω εἰς τὸ κουμέρκι ὁποῦ ᾔητελε στήσουν.

Ὁ χαμὸς μενέδας εἰς τὰς πωλήσεις πραγματειῶν πρὸς ἐν τὰ 100.

Τὸ κονσολάτο κατὰ τὴν ταρίφαν τοῦ κάθε πράγματος.

Τὸ μπενταέτι εἰς βαμπάκια πρὸς γρόσια 3 ἢ κάθε μεγάλη μπάλλα, καὶ γρόσια 2 3[4 ἢ μικρὰ χωρὶς τινος ἄλλου ἐξόδου, οὔτε ἄγγιου μονέδας· εἰς δὲ τὰ νίμματα πρὸς μαϊδία 2 τὴν ὀκάν, ὁμοῦ μετὰ τὸ ἄγγιον μονέδας καὶ λοιπὰ ἐξόδα· καθὼς καὶ εἰς τὰς λοιπὰς πραγματείας ὁποῦ ὑπόκεινται εἰς μπενταέτια, ὅλα ἐκεῖνα ὁποῦ εἶναι ἡ ταρίφα των.

Ἡ σενσαρία ἐν τὰ 100 εἰς τὰς πραγματείας ἰντράδος καὶ ἐν εἰς ἐκεῖνας τῆς σορτίδος. Τὸ μαγαζινάγιον πρὸς ἡμῖς τὰ 100 γενικῶς εἰς ὅλας τὰς πραγματείας, τόσον ἰντράδος καὶ σορτίδος· εἰς δὲ ἐκεῖνας πὲρ τράναιτον πρὸς ἐν τέταρτον τὰ 100.

Τὸ τῆς δεπουτατζιόνος νὰ ἀπερνᾶται παρὰ πάντων, ἐπ' ὀνόματι Δρίτον ἐμπορίου πρὸς ἐν ὄγδοον τὰ 100· τὰ συναζόμενα νὰ μερίζονται εἰς ἐννέα μερίδια· τὰ ἐξ ἐξ αὐτῶν νὰ μένουν πρὸς ἀπάντησιν τῶν ἐξόδων τοῦ συστήματος· τὰ δύο εἰς τὰ Ὀσπητάλια τῆς Σμύρνης, ἐνθα γίνεται τὸ ἐμπόριόν μας, καὶ τὸ ἐν διὰ τὴν ἐν Χίῳ κοινὴν σχολήν.

Ἡ προβιζιόνε δύο τὰ 100 εἰς πωλήσεις καὶ ἀγορὰς πραγματειῶν· ἐν τὰ 100, ὅταν γίνεται παράδοσις πραγματειῶν ἀπὸ τὸ ἐν εἰς ἄλλο μέρος ἡμῶν, ἢ ἐξω τῆς ὁμηγύρεως ἡμῶν, ἢ ἀποστολὴν πραγματειῶν, ὁποῦ μᾶς ἔρχονται πὲρ τράναιτον ἐπάνω εἰς τὸ βαλόμε των· ἐν τὰ 100 εἰς τὰς τρατοριμέσσας διὰ κάθε μέρος· δηλαδή μισὸ τὰ 100 ὅταν γίνεται τράτα καὶ μισὸ ἕτερον ὅταν γίνεται ριμέσσα· ἐν τὰ 100 εἰς τὰς ὀπισθογυρισμένας καμθιάλας· ἐν τέταρτον τὰ 100 εἰς τὰς πὲρ ἀτζετατζιόν.

Η'. Ἡ παροῦσα συστηματικὴ ὁροθεσία λαμβάνει τὴν ἀρχὴν της ἀπὸ πρώτης τοῦ ἐρχομένου Ἰανουαρίου τοῦ 1807 ἔτους· ἀφ' ἧς ἐποχῆς ὅστις ἤθελε φανῇ παραβάτης εἰς τὰς ἐν αὐτῷ ἐκτεθείσας συμφωνίας, ἢ ὀλικῶς, ἢ ἐν μέρει, θέλει πληρώνει εἰς τὴν κάσσαν τοῦ συστήματος γρόσια 250 καὶ τοῦτο διὰ πρώτην φοράν· ὅταν ὁμοίως φωραθῇ καὶ δεύτερον παραβάτης, θέλει πληρώνει τὰ διπλά.

Ἐν Σμύρῃ, τῇ 10 Δεκεμβρίου 1806.

N. S. Γ.

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΩΝ ΓΕΝΟΥΗΝΣΙΩΝ.

(Συνέχεια).

Λαϊνὲς ὁ ὁπαδὸς τοῦ πρώτου στρατηγοῦ τῶν Ἰησουϊτῶν ἀφίκετο εἰς Γένουαν ὅπως ἐμφυτεύσῃ ἐδραίως τὴν ἐπιρροὴν τοῦ τάγματος· τόσον δ' ἐπέτυχεν, ὥστε ἡ Δημοκρατία δὲν ἀπήτησε παρὰ τῶν Ἰησουϊτῶν ἵνα ὑπαχθῶσιν εἰς τὸν νόμον, δι' οὗ ἀπηγορεύετο νὰ ἀπαλλοτριῶνται ἄνευ τῆς ἀδείας της τὰ κτήματα τῶν οἰκογενειῶν ὑπὲρ τῶν ἱερῶν καθιδρυμάτων. Ἡ Γένουα κατεῖχε τότε σπουδαίαν θέσιν, διότι ἐδύνατο, ἀποκλίνουσα πρὸς τὸν γαλλικανισμόν, νὰ καταστήσῃ τὴν Γαλλίαν πρώτην δύναμιν ἐν τῇ Μεσογείῳ. Ὁ διάσημος Δώρια, ὅστις ἄπειρον ἐξήσκει ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν συμπολιτῶν του, ἀναγκασθεὶς νὰ ὑποστῇ τὰς φαντασιοπληξίας ἐνὸς τῶν κουφοτέρων καὶ μᾶλλον εἰς κίνδυνόν ἐμβαλλόντων τὴν πατρίδα των Γάλλων ἡγεμόνων, παρητήθη τῆς ὑπηρεσίας Φραγκίσκου τοῦ Α' καὶ προσήλθε παρὰ τῷ ἐχέφρονι ἀνταγωνιστῇ του, ὅστις ὑπεδέχθη αὐτὸν ἀνοικταῖς ἀγκάλαις. Οἱ Ἰσπανοὶ κυριάρχει ἄριστα ἐνόησαν τὸ πρόσωπον ὅπερ τὸ τάγμα τῶν Ἰησουϊτῶν ἐδύνατο νὰ διαδραματίσῃ ἐν τῇ ἡθικῇ ταύτῃ κατακτήσει, ἥτις θὰ κατήντα προσάρτησις ἂν δὲν ἀπῆντων το-

σαύτας ἀντιστάσεις ἐν τῇ φιλοπατρίᾳ τῶν Γενουηνσίων.

Ἡ σύστασις τῶν Ἰησουϊτῶν ἀπέδειξε καὶ αὐθις τὴν ἐπιρροὴν αὐτῶν. Οἱ μοναχοὶ οὗτοι, οὓς διάπυρος κλίσις πρὸς προσηλυτισμὸν ἔφερεν εἰς Λιγυρίαν, ταχέως ἀπέκτησαν τὸ ἐμπορικὸν πνεῦμα, ὅπως ἐν Ῥώμῃ ἔλαβον ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ στρατηγοῦ των Ἀκουαβίβα, ὡς ὁ Λεοπόλδος Γάγκε ἀποδεικνύει, τὰ ἔθιμα ἅτινα παρήγαγον «τὴν εὐκοπον εὐλάβειαν.» Ἐξ ὧν τῶν ἐν Γενούᾳ ἀποθηκῶν τοῦ ἀτελοῦς λιμένος ἡ μόνη καλῶς ἐφωδιασμένη ἦν ἡ τῶν μαθητῶν τοῦ Λογιόλα, ἰδίως εἰς ἀρώματα καὶ ἄλλα πολύτιμα προϊόντα, ἅτινα ἤρχοντο αὐτοῖς ἐξ Ἰσπανίας, ἐκ Πορτογαλλίας, ἐξ ἀμφοτέρων τῶν Ἰνδιῶν καὶ ἐκ Κίνας. Ἡ τραπεζιτικὴ ἐργασία, εἰς ἣν ζωηρὰν ἔχουσι κλίσιν οἱ Γενουήνσιοι, ἦν ἐπίσης προσφιλὴς ἐκείνοις. Αἱ οἰκογένειαι καὶ τὰ καταστήματα ὅσα μετὰ σπουδῆς ἐνεπιστεύοντο αὐτοῖς τὰ κεφάλαιά των, ἀπελάμβανον καλοὺς τόκους· κατὰ δυστυχίαν ὁμοίως τῶν μετόχων, ἡ Μαρία Θηρεσία, καὶ τοὶ μέγαν ζῆλον ἔχουσα ὑπὲρ τῆς Ῥωμάνας Ἐκκλησίας, ἐσφετερίσθη, ἅμα τῇ καταργήσει τοῦ τάγματος, τὰ κεφάλαια ἅτινα εἶχε δανείσει εἰς τοὺς ἀποστολικοὺς αὐτοκράτορας. Ἐν Βιέννῃ προσεποιήθησαν ὅτι ἐπίστευσαν ὅτι ἡ ἐταιρεία μετέσχε διὰ τῶν ἰδίων της χρημάτων εἰς τὰ δάνεια ἅπερ ὁ οἶκος τῶν Ἀψβούργων συνωμολόγησεν.

Ὁ ἐκ Σαβόνης ποιητὴς Καμπέρρας εἶναι ἡ ἐκφρασις τῶν θρησκευτικῶν πεποιθήσεων ἃς ἡ καθολικὴ Παλινόρθωσις εἰσήγαγεν ἐν Λιγυρίᾳ. Ὁ «ἡγεμὼν τῶν Ἰταλῶν λυρικῶν» συνέταξε δέκα ᾠδὰς ἵνα πανηγυρίσῃ τὴν ἀναγόρευσιν Οὐρβανοῦ τοῦ Η' (Βαρβερίνη). Τὸ θέατρον τῆς Σαβόνης ἐκλήθη διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ κόλακος τῶν παπῶν, τοῦ ψάλτου τῶν αὐλῶν, τοῦ ἀπολογητοῦ τοῦ ἁγίου Βαρθολαμαίου (1) Οἱ τὴν πόλιν ταύτην ἐπισκεπτόμενοι ἐν γένει παρατηροῦσι τοὺς δύο τούτους σκπ-

(1) Ἴδε Σισμόνδη Ἰταλικὴν Φιλολογίαν.